

Sygn. akt: I C 1313/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Paw
Protokolant:	st. sekr. sądowy Aleksandra Pleśniarska

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2016 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko **Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) w K.**

o **zapłatę**

I. uchyla wyrok zaoczny z dnia 27 czerwca 2016 roku;

II. zasądza od Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 4.953, 87 zł (cztery tysiące dziewięćset pięćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt siedem groszy), a w tym kwotę 3.360, 03 zł (trzy tysiące trzysta sześćdziesiąt złotych trzy grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

III. umarza postępowanie co do kwoty 292.092, 79 zł (dwieście dziewięćdziesiąt dwa tysiące dziewięćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt dziewięć groszy);

IV. zasądza od Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 18.094 zł (osiemnaście tysięcy dziewięćdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1313/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 stycznia 2016 r. wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) SA z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. kwoty 295456,79 zł wraz z odsetkami od kwoty 292096,76 zł za zwłokę od zaległości podatkowych w wysokości 8% rocznie liczonymi od dnia 13 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty i od kwoty 3360,03 zł w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, nadto kosztów procesu według norm przepisanych. Uzasadniał, iż dochodzona kwota wynika z umów sprzedaży produktów leczniczych, które zostały pozwanemu dostarczone zgodnie z zamówieniem. Powód wystawiał faktury doręczane pozwanemu i podpisywane

przez jego przedstawiciela. Pomimo upływu wskazanych w fakturach terminów pozwany nie dokonał zapłaty za dostarczone produkty.

Podał, iż na dzień wniesienia pozwu zadłużenie pozwanego wynosiło 295456,79 zł, na co złożyła się kwota 292096,76 zł tytułem należności głównej wynikającej z nieuregulowanych faktur i kwota 3360,03 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych od kwoty niezapłaconych faktur zgodnie z ustawą o terminach zapłaty w transakcjach handlowych za okres od dnia następnego po dacie płatności każdej z faktur do dnia 13 stycznia 2016 r. (k.2-8,13-14)

Postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 10 marca 2016 r. sygn. VI Nc – e (...) sprawa została przekazana do Sądu Okręgowego w Kielcach (k. 9).

Wyrokiem zaocznym z dnia 27 czerwca 2013 r. Sąd uwzględnił żądanie powoda w całości (k.83).

W piśmie procesowym nadanym pocztą w dniu 22 czerwca 2016 r. powodowa Spółka cofnęła powództwo zrzekając się roszczenia do kwoty 292096,79 zł albowiem po dniu wniesienia pozwu w niniejszej sprawie pozwany w tym zakresie uregulował należność. Jednocześnie podtrzymała żądania pozwu w zakresie kwoty 4935,87 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 3360,05 zł od dnia wniesienia pozwu tj. od 29 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz w zakresie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Argumentowała, iż na wskazaną sumę składa się kwota z tytułu skapitalizowanych odsetek od nieuregulowanych faktur w wysokości 3360,03 zł i kwota 1593,87 zł tytułem odsetek ustawowych od nieterminowych wpłat z tytułu należności głównej z faktur .(k. 85)

W dniu 5 lipca 2016 r. pozwany wniósł sprzeciw od wyroku zaocznego, wnosił o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości zarzucając bezpodstawność roszczeń w sytuacji uregulowania przez pozwanego Szpitala zobowiązania wynikającego z łączących strony umów, w łącznej kwocie 295 456,79 zł jeszcze przed zainicjowaniem przez powoda procesu w sprawie. Nadto zarzucał bezpodstawność roszczeń w zakresie zasądzenia odsetek za zwłokę dla zaległości podatkowej według stopy 8% oraz bezpodstawność zasądzonych kosztów procesu podając, iż pozwany nie dał podstaw do wytoczenia powództwa. Zarzucił, iż wniesienie pozwu i brak jego cofnięcia wynika z braku należytej staranności po stronie powoda. Ponadto wskazał na ciężką sytuację finansową szpitala. (k. 90-94)

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powód (...) SA z siedzibą w K. prowadzi działalność gospodarczą w formie sprzedaży produktów leczniczych w ramach prowadzonej przez niego hurtowni farmaceutycznej. (odpis z Rejestru Przedsiębiorców KRS k. 17-29)

W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego Wojewódzki Szpital (...) w K. zawarł z powodem umowy nr (...) z dnia 23 stycznia 2015 r., nr (...) z dnia 11 czerwca 2015 r., nr (...) z dnia 15 października 2015 r. Przedmiotem umów była dostawa środków kontrasygnowanych (co do umów nr (...)), dostawa leków i innych produktów leczniczych (umowa nr (...)), dostawa materiałów opatrunkowych dla Apteki Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. (umowa nr (...)), według załączników nr 1, stanowiących integralną część każdej z zawieranych przez strony umów (§ 1 umowy). (umowy nr (...) k. 33-51)

Na podstawie i w wykonaniu zamówień składanych przez pozwanego szpitala na mocy powyższych umów powód jako wykonawca/sprzedający wystawił Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) w K. jako zamawiającemu/kupującemu 18 faktur opiewających na łączną kwotę 292096,76 zł. Faktury były podpisywane przez przedstawiciela pozwanego i opatrzone pieczęcią Apteki Wojewódzkiego Szpitala (...) w K.. (faktury nr (...) k. 57-74)

Pomimo upływu terminów płatności faktur pozwany nie dokonał zapłaty. Pismem z dnia 22 grudnia 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty sumy 447499,61 zł w ostatecznym określonym terminie do 28 grudnia 2015 r. (wezwanie do zapłaty nieuregulowanych faktur VAT k. 52-53)

W okresie od 2 do 16 lutego 2016 r. pozwany na poczet zadłużenia objętego przedmiotowym powództwem dokonał zapłaty różnych kwot, które łącznie wyniosły 292096,79 zł. I tak:

- w dniu 2 lutego 2016 r. dokonano przelewu kwot:

75237,90 zł tytułem należności z faktury (...),

28648,20 zł tytułem należności z faktury (...),

16370,40 zł tytułem należności z faktury (...),

- w dniu 3 lutego 2016 r. dokonano przelewu kwot:

16370,40 zł tytułem należności z faktury (...),

323,20 zł tytułem należności z faktury (...)

- w dniu 4 lutego 2016 r. dokonano przelewu kwot:

16370,40 zł tytułem należności z faktury (...),

383,21 zł tytułem należności z faktury (...)

- w dniu 5 lutego 2016 r. dokonano przelewu kwoty 32156,70 zł tytułem należności z faktury (...),

- w dniu 8 lutego 2016 r. dokonano przelewu kwot:

20463 zł tytułem należności z faktury (...),

6424,80 zł tytułem należności z faktury (...),

4092,60 zł tytułem należności z faktury (...),

- w dniu 17 lutego 2016 r. dokonano przelewu kwot:

20463 zł tytułem należności z faktury (...),

12696,15 zł tytułem należności z faktury (...),

45,80 zł tytułem należności z faktury (...)

- w dniu 8 marca 2016 r. dokonano przelewu kwoty 2391 zł tytułem należności z faktury (...),

- w dniu 10 marca 2016 r. dokonano przelewu kwot:

51836,29 zł tytułem należności z faktury (...),

38588,04 zł tytułem należności z faktury (...),

797 zł tytułem należności z faktury (...),

174,96 zł tytułem należności z faktury (...).

Zgodnie ze wskazaniem w szczegółach płatności przelewu, powód zaksięgował powyższe wpłaty na poczet należności głównej z wstawionych faktur. (wydruk z rachunku bankowego k. 86, wydruki poleceń przelewów k. 102-119)

Podstawę ustaleń faktycznych w sprawie stanowiły powyżej wyszczególnione dokumenty, które nie były kwestionowane przez strony procesu, nie budziły także wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 345 i 347 kpc w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego, co nastąpiło w niniejszej sprawie – po przeprowadzeniu rozprawy Sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Jak natomiast stanowi przepis art. 332 § 2 kpc, mający odpowiednie zastosowanie w myśl art. 347 § 2 kpc w razie cofnięcia pozwu przed uprawomocnieniem się wyroku i przed jego zaskarżeniem z jednoczesnym zrzeczeniem się dochodzonego roszczenia, a za zgodą pozwanego również bez takiego zrzeczenia się, sąd pierwszej instancji uchyli swój wyrok i postępowanie w sprawie umorzy, jeżeli uzna cofnięcie takie za dopuszczalne.

Pozwany w dniach 2 - 16 lutego 2016 r. dokonywał wpłaty kwot różnej wielkości, które łącznie wyniosły 292096,79 zł - na poczet należności wynikających z wystawionych przez powoda faktur. Niewątpliwie zatem pozwany uznawał zasadność dochodzonej przez powoda w niniejszym procesie sumy. Jednak, wbrew twierdzeniom pozwanego Szpitala zaspokojenie roszczeń powoda w powyższym zakresie nastąpiło dopiero po wytoczeniu powództwa w sprawie, co miało miejsce w dacie 29 stycznia 2016 r. (data wniesienia pozwu do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym).

Uiszczenie przez pozwanego po wytoczeniu powództwa w niniejszej sprawie w/w kwoty i cofnięcie przez powodową Spółkę pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia w kwocie 292096,79 zł powodowało konieczność uchylenia wyroku zaocznego z dnia 27 czerwca 2016 r. (pkt I sentencji) i umorzenia postępowania w tym zakresie na podstawie powołanych przepisów (pkt III wyroku).

Natomiast jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie powództwo w pozostałym zakresie, tj. w zakresie skapitalizowanych na dzień 13 stycznia 2016 r. odsetek od należności głównej wynikającej z niezapłaconych przez pozwanego faktur oraz odsetek liczonych od nieterminowych wpłat dokonanych przez pozwanego Szpitala w toku procesu na poczet należności wynikających z faktur.

Jak stanowi przepis art. 359 § 1 kc odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Zgodnie zaś z art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Termin spełnienia poszczególnych świadczeń składających się na dochodzoną przez powoda kwotę został ustalony przez strony w umowach, w których uzgodniono, że odbiorca będzie regulował płatność za każdą dostawę w terminie 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury do siedziby zamawiającego. Jako dzień zapłaty strony przyjęły dzień obciążenia rachunku zamawiającego- pozwanego (vide np. § 7 umowy k. 34,38).

Pozwany nie kwestionował doręczenia mu przez powoda faktur nr (...) we wskazanych na nich terminach, ani wynikających z nich terminów spełnienia świadczenia.

W świetle powyższego powód ma prawo domagać się odsetek za opóźnienie w uregulowaniu należności z faktur oraz skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od przeterminowanego zobowiązania i odsetek za opóźnienie od tych odsetek.

Jak stanowi art. 482 § 1 kc od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy.

Powód dokonał kapitalizacji odsetek naliczonych od kwoty niezapłaconych faktur za okres od dnia wymagalności każdego świadczenia pieniężnego do dnia 13 stycznia 2016 r. Następnie zgodnie wyliczeniem na k. 87 domagał się

dalszych odsetek za okres od dnia następnego po dniu kapitalizacji do dnia rzeczywistej zapłaty, co dało łącznie kwotę 1593,87 zł. Wbrew twierdzeniom pozwanego Spółka zasadnie uwzględniła odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych według stopy 8% w skali roku, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U.2013.403) w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 9.10.2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1830) i zgodnie z art. 55 ust. 2 tegoż aktu prawnego.

Jak stanowi art. 8 ust. 1 powołanej ustawy, która w zakresie wysokości odsetek za opóźnienie stanowi *lex specialis* wobec regulacji kodeksu cywilnego, w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki w wysokości odsetek za zwłokę określanej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie, 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie albo wezwaniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 i 3.

Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Zatem żądania powodowej Spółki należało uznać za zasadne, tak co do kwoty 1593,87 zł tytułem dalszych odsetek od nieterminowej spłaty zobowiązań, jak i kwoty 3360,03 zł tytułem skapitalizowanych odsetek wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Odmienne twierdzenia pozwanego Szpitala nie znalazły usprawiedliwienia w okolicznościach sprawy. Niezasadne jest także twierdzenie pozwanego, że nie dał powodu do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie, a w konsekwencji nie powinien zostać obciążony kosztami procesu. Raz jeszcze podnieść należy, iż do zapłaty należności wynikających z wystawionych przez powoda faktur doszło już po wytoczeniu powództwa w niniejszej sprawie. Na dzień 29 stycznia 2016 r. roszczenia powoda były uzasadnione, bowiem pozwany zalegał z zapłatą dochodzonej pozvem kwoty. Termin zapłaty wynikał z zapisów łączących strony umów (30 dni kalendarzowych od daty doręczenia pozwanemu faktury), nadto był określony w każdej z wystawionych i doręczonych pozwanemu faktur. Okoliczności te nie podlegały sporowi w sprawie.

Mając na uwadze powyższe na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł, jak w pkt II sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Wprawdzie zgodnie z regułą wyrażoną w art. 203 § 2 i 3 kpc w przypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów co do zasady obciąża powoda, jednak dopuszczalne jest odstępstwo od powyższej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 kpc) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. II CZ 208/11), która obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw.

Niewątpliwie na etapie inicjowania postępowania w Elektronicznym Postępowaniu Upominawczym żądanie powoda było usprawiedliwione zwłoką pozwanego w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Jednak już na etapie uzupełniania braków formalnych pozwu przed Sędem, gdy pozwany uregulował zaległości będące przedmiotem pozwu, popieranie powództwa w dotychczasowym kształcie nie znajdowało uzasadnienia (do zapłaty doszło w dniach 2-16 lutego 2016 r., zaś pismo powoda zostało nadane pocztą w dniu 18 kwietnia 2016 r. k. 76). Zatem nie można przyjąć, iż uiszczona przez powoda uzupełniająca opłata od pozwu była kosztem niezbędnych do celowego dochodzenia jego praw przed Sędem.

Uwzględniając powyższe Sąd w pkt IV sentencji zasądził na podstawie art. 98 kpc od pozwanego Szpitala na rzecz powoda tytułem kosztów procesu kwotę 18094 zł obejmującą uiszczoną przez powoda opłatę od pozwu złożonego w Elektronicznym Postępowaniu Upominawczym – 3694 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego - 14400 zł

(zgodnie z § 6 pkt 7 obowiązującego w dacie zainicjowania procesu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).